

LES BARRICADES

Encara que tots plegats m'haguéssiu d'avorrir us ho diria. Aquí tothom fa barricades: els revolucionaris, als carrers; els conservadors, a les portes de les iglésies i a les barbicanes dels convents. I jo crec que l'amor és l'única barricada que pot salvar la vida de la Ciutat.

Jo he vist amb dolor com forraven de ferro les portes dels temples de Barcelona, i he pensat: si la ira del poble ve un dia contra tu, i no tens més que la porta forrada per defensar-te d'ella, de res te servirà. Lo que has de forrar i fortificar és la fe del teu cor, perquè ell sigui el temple i el castell de la divinitat.

Anant per aquests mons a predicar, ne sento que parlen a tothora d'encendre-ho tot, de resoldre tots els conflictes de la vida civil per l'actuació de la força brutal; i jo penso: Tu que ets tan valent ¿a on eres, quina barricada defensaves, quan el poble pelejava il·lusionat en les roges diades de juliol?

¿Què esperes, Barcelona, a fer callar tota mena de fanàtics sanguinaris? Si no imposes amb manament viril el respecte a la vida i a la dignitat humanes, les forces que et junyeixen a la civilització occidental t'abandonaran.

No mereix la consideració d'una resposta, el tartufisme dels que aparenten no veure en les obres de defensa que es construeixen a la vora del Pedró, i en alguns convents de l'Ensanxe, altra cosa que innocentes formes decoratives.

Són barbicanes o maticans o lladroneres. I la Ciutat no pot consentir que es construeixin com a afirmació descarada i dissolvent d'un principi de desconfiança social. ¿A on aniríem a parar per aquesta via? Si avui consentim que es fortifiquin els jesuïtes, demà haurem de tolerar que es fortifiqui la Casa del Poble.

La defensa contra els perills del desordre públic pertany exclusivament a l'Estat. Perquè els castells lo mateix serveixen per defensar-se que per atacar, i si permetem que cadascú es fortifiqui a casa seva, haurem declarat que Barcelona no té remei i que entre nosaltres no hi ha aquell nexa espiritual que de sis-cents mil habitants en pot fer un poble.

Si entre nosaltres no existís una multitud d'homes de pau capaços de resoldre, en un sentit d'amor i fortalesa, tots els problemes de la vida civil, quan no quedés entre nosaltres altre procediment que el de la teia incendiària per arribar a la implantació de les reformes jurídiques, clau de volta de la societat moderna, jo aniria a passar la meva amargura en la solitud, per no avorrir la Ciutat perduda.

Tal volta sigui més popular aconsellar la revolta, sobretot desde les taules d'un teatre, que manifestar-se decidit a no jugar mai més amb les vides dels altres. Després, quan l'hora arriba, sempre queda el recurs de dir que no estem preparats, i mentrestant el poble il·lús és el que rep les bales del mauser.

Per què no ho hem de dir ben alt? No pot haver-hi poble de la terra que renunciï per a les hores supremes de la seva existència, per produir un canvi transcendental que el salvi de la tirania, a pendre les armes, si no hi ha més remei, en un moviment espontani, que ningú organitza i que cap poder podria deturar.

Però afirmar la revolta com a procediment ordinari per manifestar la voluntat del poble, defensar la formació de barricades per resoldre a cada punt els naturals conflictes d'opinió, és obra de mala llei que, per popular que fos, hauria de tenir-se el coratge de condemnar.

Contra les barricades dels uns i les lladroneres dels altres, hi hem d'afirmar noble i bravament el nostre sentit de les lluites cíviqves, basades en un amor nodrit de sana fortalesa. Hi ha un formidable poder d'opinió que pot moure's contra les causes injustes, que pot utilitzar-se a favor de les reivindicacions més radicals, i aquest poder és d'una eficàcia més segura que les extremituds epilèptiques de la bullanga.

¿Fins quan toleraràs, poble sa, poble viril, la farsa revolucionària? La noblesa de les causes està en el grau de felicitat humana que produeixen, i no en la forma pinxesca de propagar-les i imposar-les. Si algú tracta d'aixecar barricades a la porta de casa seva, en nom de l'amor i en nom de la llei que haurà oblidat, destrueix-les.

Article publicat en *El Poble Català* (Barcelona) (23-III-1910).

Extret de: COROMINES, Pere, *Obres completes*. Recopilació i notes de Joan Coromines. Pròleg de Domènec Guansé. Barcelona: Selecta, 1972, pp. 1.454-1.455. (Biblioteca Perenne; 27)